

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

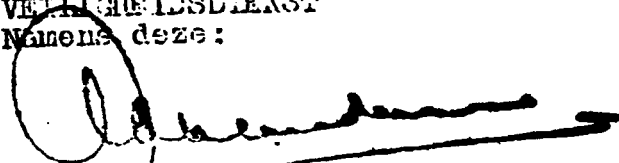
No.B.X.20332.
Bijlage: 1.
Dict.:XI. Typ.:TZ.

's-Gravenhage, 18 Augustus 1947.
Javastraat 68.
Tel.182730.

Onderwerp: Overzicht No.7.

Hierbij heb ik de eer U een exemplaar aan te bieden van
Overzicht no.7 van mijn Dienst, afgesloten per 1 Augustus 1947.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

J.C. Grubbendam.

AAN: Alle Politieverbindingen.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST.

Overzicht No.7.

1947.

I N H O U D.

I.	Communistische Partij Nederland	blz. 1.
II.	Nederland - U.S.S.R.	blz. 2.
III.	Revolutionnair-Communistische Partij	blz. 6.
IV.	De Vereniging "Vrij Spanje"	blz. 8.
V.	Het weekblad "De Vlam"	blz. 9.
VI.	Politieke sfeer in grensgebieden (W.- en O.- Zeeuwsch-Vlaanderen)	blz. 10.
VII.	Vereniging "Nederlands Christelijk Jongeren Gilde"	blz. 11.
VIII.	Stakingsacties inzake Indonesië	blz. 12.
IX.	Andere stakingen	blz. 17.
X.	Het landarbeidersconflict in Groningen	blz. 18.
XI.	Indonesië	blz. 20.
XII.	Overzicht der stakingen in Juli 1947	blz. 22.

I. COMMUNISTISCHE PARTIJ NEDERLAND.

Binnen het raam van het Nationaal Welvaartsplan der C.P.N. heeft het Agrarisch Bureau van de Communistische Partij onlangs landbouwconferenties belegd en wel enige in het Noorden en Oosten des lands en naderhand nog een in Amsterdam. De laatste was speciaal bedoeld voor de landarbeiders en kleine boeren, als afgevaardigden uit Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en de zuidelijke provincies. Het ligt voor de hand, dat men van communistische kant alles in het werk stelt, om ook de belangstelling van deze belangrijke bevolkingsgroep aan te wakkeren. Trouwens alle tekenen duiden erop, dat de C.P.N. haar Nationaal Welvaartsplan heeft opgesteld om er een grootscheepse campagne ten bate van de ganse partij en haar ideologie mede te voeren. Reeds uit een oogpunt van tactiek is het scherp gezien om in een periode, waarin de wereld gebukt gaat onder zware maatschappelijke zorgen en grote materiële noden op deze manier de activiteit in de C.P.N. op te voeren en zodoende de aandacht van brede lagen der bevolking er buiten te prikkelen. De mogelijkheid ener verbetering van velor stoffelijke positie, door zulk een welvaartsplan in uitzicht gesteld, moet ook buiten de communistische gelederen interesse kwaken, zo hebben de ontwerpers van het plan terecht overwogen. Vandaar dat deze campagne bijzonder zorgvuldig voorbereid blijkt te zijn. Reeds daalde een regen van brochures en pamfletten op de massa neer, waarin wordt verklaard, dat er voor de Nederlandse werkende gemeenschap rooskleurige verschietsen aan de oostorkim dagen, wanneer ons land maar bereid zou zijn zich voortaan economisch op het Oosten, d.w.z. op de door de Sowjet-Unie geleide economische welvaartssfeer te oriënteren en niet uitsluitend op het kapitalistische (Anglo-Amerikaanse) Westen.

Het is duidelijk geworden, dat bij deze campagne voor het welvaartsplan, zowel de intellectuelen als de handarbeiders door de partij zijn ingeschakeld. In de scholingsorganen, o.a. "politiek en Cultuur", in "Voorwaarts" e.d. wijdden de kopstukken der C.P.N. er reeds verscheidene artikelen aan. De eenvoudige arbeider zal zijn steentje o.a. hebben bij te dragen door het verbreiden van de slagzinnen, welke ook deze actie weer vergezellen. Maar er is meer. Alle bladen en blaadjes, welke onder de materiële en geestelijke grijparmen van C.P.N., E.V.C., A.N.J.V. e.d. liggen, laten niet af de "constructieve gedachten" van het Nationaal Welvaartsplan der C.P.N. te ontvouwen en toe te lichten. Kennelijk is dit de eerste ronde ter inleiding van het grote, demonstratieve congres, dat 14 en 15 September a.s. in Den Haag zal worden gehouden ter bespreking van bedoeld plan. Meer en meer wordt ook in de bedrijfskranten van de C.P.N. propaganda gevoerd voor dit, haar jongste troetelkind. Reeds eerder werd op het bestaan van een aantal communistische bedrijfskranten gewezen. In de laatste maanden is aan die uitgave door de Partijleiding extra aandacht besteed. De inhoud van Paul de Groot's redevoering op 22 Juli 1947 in het RAI-gebouw te Amsterdam uitgesproken als protest tegen het gebeuren in Indonesië, werd b.v. in enige communistische bedrijfsorganen in gelijkvloeiende bewoordingen en met uniforme "koppen" weergegeven. De veronderstelling ligt voor de hand, dat de redactie van een aantal dezer bedrijfskranten vanuit één centraal wordt geïnstrueerd. Dit is in overeenstemming met het com-

munistisch gebruik. De voorkeur van Moskou voor zulke werkmethoden is bekend en vindt in Nederlandse Communistische kringen vanzelfsprekend navolging. Ook bij deze reclamestunt, met als inzet een Nationaal Welvaartsplan wordt in nauwe samenwerking met de Eenheids Vak Centrale gehandeld. In Overzicht No.5, 1947, werd melding gemaakt van het Agrarisch Congres der E.V.C. op 22, 23 en 24 Mei l.l. Het daar besprokene was uitgangspunt voor "De Waarheid" om een tegenstelling af te schilderen tussen de landarbeiders en "de grote boeren". De laatste tellen, zo beweert het C.P.N.-blad, slechts de winst. De landarbeiders, naast de kleine boeren en tuinders, vormen echter een voorname schakel in het Nederlandse productie-apparaat. Zij moeten zorgen, dat ons volk meer voedsel krijgt en dat er grondstoffen komen voor de industrie, opdat er weer nieuwe producten gefabriceerd kunnen worden. De belangen van de landarbeiders en de landbouw in het algemeen zijn dus wel zeer nauw verbonden met de belangen der werkende stedelingen. En zij, aldus "De Waarheid", die nu nog hun best doen tegenstellingen te schoppen tussen stad en land geven daarmee blijk de werkelijkheid geweld te willen aandoen. Zij proberen echo's op te roepen uit het verre verleden, welke volgens het blad geen weerklank zullen vinden. Over de zelf opgeroepen tegenstelling ("De landarbeiders vechten tegen de grote boeren") wordt hier niet gerept. Het past in de communistische tactiek om het Sowjet-Russische voorbeeld van de campagne tegen de Koelakken nog eens als een, zij het wat oud paard van stal te halen. Het ontbreken van een geweldsapparaat (de almachtige politiestaat), beperkt deze Waarheids-aanvallen op "de grote boeren" in Nederland tot een offensief op papier.

Het Welvaartsplan van de C.P.N. wil de vee- en varkensstapel uitbreiden, de eerste van 2,75 miljoen stuks vee voor de oorlog tot 4,2 miljoen op heden. Het aantal varkens zou met een half miljoen stuks vermeerderd moeten worden. Teneinde ons volk weer gezond en krachtig te maken, de arbeiders "voldoende vet, vlees, boter, kaas en melk" te verschaffen, wordt de landarbeiders gevraagd alle krachten in te spannen ter verwezenlijking van het welvaartsprogram der C.P.N. De landarbeiders, zo wil "De Waarheid" vaststellen, hebben geen vertrouwen meer in de grote boeren. En daarin hebben ze "duizendmaal gelijk", want de grote boeren hebben maar één belang: winst. Zodra die niet meer gemaakt wordt, hebben ze geen belang meer bij de productie. De landarbeiders zouden op dergelijke bedrijven zelf de productie onder hun controle moeten krijgen. Hun werk dienen zij daarbij beloond te zien door een prestatie-toeslag. Blijkens de door de C.P.N.-pers gegeven voorstelling van zaken zou daarmee de passieve tegenstand der grote boeren doorbroken kunnen worden. Het Welvaartsplan dienden de landarbeiders dan tezamen met de industriearbeiders te helpen verwezenlijken.

II. "NEDERLAND - U.S.S.R."

Enkele maanden geleden besloot een aantal personen te Amsterdam een Landelijke Vereniging "Nederland - U.S.S.R." te gaan oprichten ter bevordering van de vriendschappelijke ver-

houding met de Sowjet-Unie. Lezingen, tentoonstellingen, film-, toneel- en muziekkuitvoeringen, uitwisseling van delegaties op het terrein van kunsten en wetenschappen zouden deze doelstelling moeten helpen verwerkelijken. Sommige Nederlandse kranten wijdden een kritische beschouwing aan dit initiatief, "De Volkskrant" (R.K.) van 8 April 1947 constateerde, dat de C.P.N. hiermede een plan verwezenlijkte, dat zij reeds enige tijd koesterde.

Het blad memoreerde hoe op het C.P.N.-congres van November 1946 over deze aangelegenheid was gesproken in de navolgende be-
woordingen:

"Een grootscheepse propaganda voor en over de Sowjet-Unie en de landen van Oost-Europa is een zaak van grote politieke betekenis. We zullen trachten de organisaties, die nu reeds bestaan, bijeen te brengen in één verband, onder een leiding, die betrouwbaar is en niet in handen van vijandige elementen. Wij zullen stappen ondernemen om te komen tot stichting van een initiatief-comité, waarin een groot aantal mensen van naam verenigd zal zijn. En rondom dit initiatief-comité zullen wij een grote organisatie moeten bouwen, die zich bezig gaat houden met het organiseren van de propaganda voor de Sowjet-Unie op elk gebied".

-Het blijkt, dat de initiatiefnemers er inderdaad in slaagden een aantal mensen van naam in het evengenoemde initiatief-comité te verenigen, wat onder meer aan "De Maasbode" van respectievelijk 30 April en 1 Mei 1947 beschouwingen in de pen gaf.

In de beide artikelen, gewijd aan het onderwerp "Propaganda voor de Sowjet-Unie", deed G. van Nispen tot Sevenaer een afkeurend geluid horen. De vorming van een groot comité van aanbeveling, in de bladen genoemd, was volgens van Nispen te danken aan het initiatief van de Communistische Partij. Het verbaasde hem, dat verschillende leden van het initiatief-comité, die naar schrijver meent, niet tot bedoelde partij behoren; zich zo goedde voor deze communistische wagen hadden laten spannen en vooral, dat zij dit op dit ogenblik hadden laten doen. In de Sowjet-Unie is men er uitermate beducht voor aan het volk de toestanden in de westerse democratiën onder de ogen te brengen, aldus vervolgt deze auteur. Dit zou verklaren waarom een organisatie, welke op haar beurt in Rusland propaganda voor Nederland zou wensen te voeren, in de U.S.S.R. niet kan worden geduld. De wederkerigheid ontbreekt dus. In deze voor de toekomst van ons land beslissende periode, waarin de schrijver naleving van het Handvest der Verenigde Volken op de eerste plaats noodzakelijk achtte, menen "verschillende naefve Nederlanders, dat het ogenblik gekomen is om een krachtiger propaganda te beginnen voor de Sowjet-Unie. Tegen zo gevaarlijke politieke onnozelheid dient met ernst te worden gewaarschuwd", zo luidt de conclusie van dit betoog in "De Maasbode".

Niet te verwarren met het, jaren voor de tweede wereldoorlog in Nederland uitgekomen linksgezinde literaire tijdschrift "NU", verscheen in Juni 1947 een blad van dezelfde naam met als ondertitel Nederland - U.S.S.R. Redactie en administratie er van zijn gevestigd aan het Frederiksplein 46 te Amsterdam.

De landelijke vereniging - dit wordt duidelijk - is nog niet definitief opgericht. Het initiatief werd volgens het blad genomen door enige personen uit de reeds bestaande plaatselijke verenigingen te Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Groningen en in het Gooi en door personen buiten deze verenigingen.

Het tijdschrift "NU" wordt aangemerkt als eerste resultaat van deze samenwerking. Het zou te gelegener tijd verenigingsorgaan van "Nederland - U.S.S.R." moeten worden. Het eerste nummer is verschenen onder verantwoordelijkheid van een werkcomité, dat 29 Maart 1947 te Amsterdam was benoemd. Het bestaat uit Mevr. B. Bayens, schilderes; J. A. Boerman, bestuurslid der Ver. Nederland-Rusland te Utrecht; Mr. L. Davidson, journalist; T. Eekman, 2e secretaris der Ver. Nederland-Rusland te Amsterdam; H. Hennink, hoofdredacteur van "Werkend Nederland" (het blad van de E.V.C.); J. Hoogcarspel, Tweede Kamerlid voor de C.P.N. en voorzitter van het Genootschap Nederland - U.S.S.R. te Rotterdam; Mevr. Mr. H. F. Kuiper-Talma Stheeman, curatrice der Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam; M. v. d. Zee, onderwijzer en Dr. J. M. E. M. A. Zonnenberg, voorzitter van Nederland-Rusland te 's-Gravenhage. Van der Zee fungeert tevens als secretaris van het werkcomité (adres: Dubbele Buurt 13, Purmerend, tel.: 52, postbox 532, Amsterdam). Hij heeft op zijn verzoek eervol ontslag verkregen als onderwijzer bij het openbaar onderwijs te Purmerend. Van der Zee wordt in zijn woonplaats beschouwd als een zeer vooraanstaand lid van de C.P.N.

Blijkens deze personalia staat de leiding van de organisatie in wording onder communistische invloed. In het gesignaleerde tijdschrift "NU" is de toon der bijdragen vrijwel over de ganse linie er een van critiekloze bewondering voor de morele en stoffelijke verrichtingen en aspiraties van de U.S.S.R. Nochtans wordt ter "Inleiding" in "NU" het standpunt aldus te berde gebracht: "Wij weten, dat men ons zal verwijten propaganda te maken voor de Sowjet-Unie en daardoor voor het Communisme. Wij willen dit verwijt niet negeren, maar ons standpunt er eerlijk tegenover bepalen. Wij verklaren uitdrukkelijk, dat onze vereniging niet tot doel heeft propaganda te maken voor een bepaald land of een bepaalde ideologie. Wij zullen slechts de feiten laten spreken. Wij zullen trachten een zo getrouw mogelijk beeld van de Sowjet-Unie te geven. Daarna kan ieder persoonlijk zich een oordeel vormen. Als vereniging echter zullen wij geen partij kiezen. Het mag niet alleen een bepaalde politieke partij zijn, die het Nederlandse volk met de Sowjet-Unie en het Russische volk vertrouwd wil maken. Brede lagen van het Nederlandse volk moeten vriendschap gaan voelen voor de Sowjet-Unie, ook al zijn zij geen aanhangers van het communistische stelsel". Later wordt nog eens geconstateerd, dat de anti-Russische stroming haar invloed blijft behouden, versterkt als zij wordt door een zware Anglo-Amerikaanse druk.

Evenals in Mei 1945 in het eerste stadium van de communistische politieke actie in Nederland, geven de initiatiefnemers hier kennelijk de voorkeur aan een quasi-onpolitiek en onpartijdig karakter. In de politieke praktijk kwam men daar reeds na luttele maanden van terug. Voor het onderhavige doel

is zo'n opvallende koerswijziging waarschijnlijk niet noodzakelijk en wellicht zelfs ongewenst. Vandaar dient er rekening mede te worden gehouden, dat "Nederland - U.S.S.R." in haar vereniging en door haar orgaan op vele terreinen des levens en niet op de laatste plaats op die van kunsten en wetenschappen, zal pogen contacten te leggen, welke de "niet bedoelde" propaganda van communistisch-ideologisch karakter mede bevorderen. Ter illustratie van de manier, waarop in het openingsnummer van "NU" voorlichting over het staatkundig stelsel van de Verenigde Socialistische Sowjet-Republieken wordt gegeven, kan o.a. worden verwezen naar het stukje "Hoe wordt de U.S.S.R. bestuurd?". Daarin wordt met een citaat uit artikel drie van de grondwet van de Unie van Sowjet-Socialistische Republieken het "bewijs" geconstrueerd, dat in de Sowjet-Unie geen sprake is van dictatuur.

"Alle macht in de U.S.S.R. berust bij het werkende volk van stad en land, vertegenwoordigd door de Sowjets van afgevaardigden van de arbeiders". Voor "NU" ligt de conclusie voor de hand: Er is dus geen sprake van de dictatuur van één man. Het is het werkende volk, dat de macht uitoefent. Zodanige bewijsvoering kan wellicht afdoende zijn in landen, waar het minder gebruikelijk of niet geoorloofd is, dat een "democratische pers" critisch ingaat op de practische waarde van vrijheden en rechten, welke op papier ook in de Sowjet-Unie bestaan.

De propaganda ten behoeve van de Sowjet-Unie verkeert in België in een verder stadium van ontwikkeling dan in Nederland. Zij wordt daar gevoerd door de "Amitiés Belgo - Soviétiques", (A.B.S.). Deze vriendschapsvereniging geeft het periodiek "Voici l'U.R.S.S.", (Ziehier de U.S.S.R.) uit. De oplage daarvan was aanvankelijk op 8000 exemplaren gesteld. Zij is gestegen tot 12.500 en op korte termijn werd een verdere toename met enkele duizendtallen verwacht. Ofschoon het nationaal comité van A.B.S. voor het eerste kwartaal van 1947 op 12.000 leden had gerekend, bleef dit totaal in April l.l. nog beneden de 7300. Niettemin stelde het uitvoerend comité als taak het bereiken van 20.000 leden, verzameld in 200 secties en 14 federaties.

De organisatoren in Nederland beogen kennelijk een nauwe samenwerking van vrienden der Sowjet-Unie. Een abonnement op het nieuwe tijdschrift "NU" wordt op zichzelf niet voldoende geacht. Daarom wil men zoveel mogelijk leden werven. De landelijke voreniging Nederland-U.S.S.R. in oprichting heeft derhalve een contributieregeling getroffen, welke rekening houdt met de financiële draagkracht der gegadigden. Inwonende gezinsleden kunnen bijvoorbeeld reeds lid worden voor f.0.60 per jaar. Zij behoeven zich dan niet op het orgaan te abonneren. Van belang is de instelling van werkgroepen. Een aantal commissies zal bepaalde onderwerpen betreffende de Sowjet-Unie gaan bestuderen. Tegen storting van een aparte bijdrage van f.2.50 zullen de leden van "Nederland-U.S.S.R." aan het werk van alle commissies kunnen deelnemen. Het behoeft nauwelijks gezegd, dat hier een groot propagandistisch terrein braak ligt voor hen, die de

communistiche ideologie willen verbreiden. De reeds getoonde belangstelling van communistische kant zal bij deze stand van zaken eer toenemen dan verminderen.

Het werd nog niet duidelijk of de landelijke vereniging uitsluitend is bedoeld als een overkoepelende organisatie, dan wel of zij de verschillende nu nog zelfstandige locale comité's gaat opslorpen. In elk geval zullen de communisten trachten een gedegen invloed op de centrale leiding te behouden. Afgewacht dient te worden hoe de machtsverhoudingen in "Nederland - U.S.S.R." zich ontwikkelen.

III. REVOLUTIONNAIR - COMMUNISTISCHE PARTIJ.

Het weekblad van de Nederlandse Sectie der Vierde Internationale "De Tribune", vervolgt zijn agitatie voor een "Vrij Indonesië". Het bevat in het Maleis en in Nederlandse vertaling de navolgende "Groet aan de Republiek van de R.C.P.": "De Revolutionnair Communistische Partij, Nederlandse sectie der Vierde Internationale, begroet de strijd der Indonesische volkmassa's tegen de Nederlandse imperialistische onderdrukkers. Zij heeft het volste vertrouwen in de uiteindelijke zege der Indonesische wapens en belooft de volkeren van Indonesië met al haar kracht de strijd voor een Vrij Indonesië te ondersteunen.

De R.C.P. zal voortgaan in de geest van Honk Sneevliet voor de leus: "Indonesië, los van Holland, nu" te strijden. Leve een vrij Indonesië. Leve een socialistische wereld !".

Ook werd de tekst afgedrukt van twee telegrammen, welke James P. Cannon, secretaris van de Socialist Workers Party (de Trotskyistische Partij in de V.S.) d.d. 24 Juli 1947 onderscheidelijk richtte aan president Truman en aan Dr. E.N. van Kleffens, de Nederlandse ambassadeur te Washington.

In het telegram aan Truman zeide de Socialist Workers Party heftig te protesteren tegen het gebruik van Amerikaanse munitie, vliegtuigen en uitrusting "voor doeleinden van koloniale slavernij". Aan de president werd verzocht, in het openbaar van de Nederlandse autoriteiten te eisen, dat zij afzien van Amerikaanse munitie, geweren en vliegtuigen voor zulke kwade doeleinden tegen de Indonesische Republiek. Truman diende verder de directe teruggave van al dit leen- en pacht-materiaal te eisen. Tezelfdertijd ontving ambassadeur Dr. van Kleffens het volgende telegram: "Bij het ontketenen van haar veroveringsoorlog tegen het Indonesische volk staat de Nederlandse regering voor de wereldpublieke opinie gebrandmerkt als een regering van koloniale slavenhouders en imperialistische despoten. De zaak van de jonge Indonesische Republiek is een rechtvaardige zaak. De Socialist Workers Party zal al zijn krachten inspannen om de steun van de Amerikaanse arbeiders voor deze strijders voor vrijheid en nationale onafhankelijkheid te verzekeren".

"De Tribune" verleende beide protesten reliëf door opvallende typografische "opmaak" en zorgde tevens voor het nodige contrast door bovenstaand pleidooi voor "vrijheid en nationale onafhankelijkheid" vergezeld te laten gaan van een lofzang op internationale solidariteit. Deze internationale solidariteit wordt, naar de mening van de politiek secretaris der Rev.Comm. Partij S.Santen, eindelijk in daden omgezet door het besluit van de hoofdbesturen van de Algemene Nederlandse Bond van Zeevarenden en van de Landelijke Bedrijfsgroep Transport der E.V.C. tot boycot van alle vervoer naar Indonesië. Santen noemt dit een van "de belangrijkste beslissingen, ooit door de vakbeweging in Nederland genomen". Het besluit zou, volgens hem niet nalaten, de strijdende Indonesische massa's te bezielen en de arbeiders uit die landen, vanwaar nog materiaal naar het Nederlandse leger in Indonesië wordt gezonden, aan te sporen het voorbeeld der Australische en Nederlandse werkers te volgen. "De Tribune" fulmineerde in ditzelfde artikel tegen de aanvankelijk afwijzende houding van E.V.C. en C.P.N., waar het de uitvoering van initiatieven betrof, welke de R.C.P. onmiddellijk na het ontstaan van de Republiek Indonesia zou hebben genomen.

In hetzelfde nummer wijdde Nol Bos (pseudoniem voor S. Santen), een beschouwing aan "De crisis in de P.v.d.A.", waarin op verbreking van de coalitie met de K.V.P. werd aangedrongen. "Het verraad der P.v.d.A. is geen typisch Nederlands verschijnsel. In alle landen gedraagt de sociaal-democratie zich als agentuur der bourgeoisie". Vele arbeiders in de P.v.d.A., - die volgens Santen het gevoel hebben of alles verloren is, hun partij, hun vertrouwen in het socialisme, hun toekomst -, "kunnen de Nederlandse arbeidersbeweging echter een belangrijke dienst bewijzen, door de strijd tegen de coalitie met de bourgeoisie in hun partij aan te binden". Zij zullen het, zo beweert de scribent in "De Tribune", de katholieke arbeiders gemakkelijker maken de weg naar de arbeidersbeweging te vinden. De politiek van het "kleinste kwaad" zou, aldus de schrijver, als altijd de capitulatie moeten dekken. En zich bepalend tot de tegenkantingen in de Partij van de Arbeid zelf luidt het nog: "Het kweken van nieuwe illusies zal, bijgestaan door de eerste "bliksem"-successen van het Nederlandse leger, ongetwijfeld zijn uitwerking niet missen. En burgerlijke "oppositie" als v.Heuven Goedhart zullen op hun beurt pogen, de oppositie een "loyaal" karakter te geven, de nadruk te leggen op de "goed gemeende bedoelingen" van de regering en alles in het werk stellen om te voorkomen, dat het verzet in het gelid een uitgesproken proletarisch karakter krijgt".

Voorts kan in dit overzicht gewag worden gemaakt van een protest van Kam. Mannoury, zoals "De Tribune" Prof.G.Mannoury aankondigt, die aan het Trotskyistische weekblad ter publicatie het afschrift stuurde van een telegram, dat hij de Minister-President Dr.Beel zond en dat luidt: "In vuur en bloed hebt gij Indonesia Merdeka ten doop gehouden".

Tenslotte stelde het Centraal Comité der R.C.P. in zijn vergadering op 25 Juli 1947 een uitvoerige resolutie inzake Indonesië op. In het thans gepubliceerde eerste deel keert het zich o.a. tegen de verzoeningspolitiek van Sjahrir. Het Centraal Comité der R.C.P. zegt o.a. in deze resolutie vurig te

hopen, dat de Indonesische volksmassa's zich in het verloop van de strijd een nieuwe leiding zullen kiezen, welke niet de verzoening met de imperialisten, doch de bevrijding der Indonesische massa's ten doel heeft gesteld.

IV. DE VERENIGING "VRIJ SPANJE".

Het feit, dat de burgeroorlog in Spanje op 18 Juli 1936 uitbrak, werd ook dit jaar herdacht onder auspiciën van de vereniging "Vrij Spanje". Opvallend was de opmerkelijk verminderde belangstelling in vergelijking met de massale opkomst in Januari 1946 (15.000 demonstranten te Amsterdam; volgens raming van "De Waarheid" zelfs 25.000). Thans woonden ongeveer duizend personen de herdenking van dit gebeuren bij. De redevoeringen van Mevr. Alma-Heynen e.a. richtten zich tegen het fascistische regime in Franco-Spanje. Aan de Nederlandse Regering werd een telegram gezonden, dat uiting gaf aan het antifascistische streven van "Vrij Spanje". Verder werd aan de president van de Vrije Spaanse Republiek in ballingschap een sympathiebetuiging gericht.

Het bureau van de vereniging "Vrij Spanje" is thans gevestigd Spinozastraat 43 te Amsterdam. De verminderde openbare belangstelling heeft ook haar terugslag gehad op de materiele positie van "Vrij Spanje", welke niet florissant kan worden genoemd. Waarschijnlijk is deze te wijten aan het uittreden van vele vooraanstaande figuren uit het oorspronkelijke initiatief- en aanbevelings-comité. Velen van de initiatiefnemers zullen, naar mag worden aangenomen, kort na de bevrijding in Mei 1945 op ideale motieven zitting hebben genomen in het comité "Vrij Spanje". Naarmate oude constellaties in het maatschappelijke leven zich konden herstellen, verlieten velen de rijen van "Vrij Spanje", maar ook van "Nederland-Indonesië", Nederlandse Volksbeweging, Eenheids Vak Centrale, Algemeen Nederlands Jeugd Verbond etc. De zogenaamde "doorbraak" bleek door dit terugtreden van talrijke aanhangers dezer idee generlei of onvoldoende effect te sorteren. Voor "Vrij Spanje" had deze gedragslijn tot gevolg, dat de vereniging sindsdien haar leden in overwegende mate ging tellen onder communisten en uiterst linkse socialisten. Van de kringen "Vrij Nederland" en "Het Parool" geniet zij nog enige morele steun. "Het Vrije Volk" wijdt vrijwel geen aandacht meer aan de acties en neemt de door "Vrij Spanje" aangeboden persberichten niet op, zelfs niet wanneer hierin citaten voorkomen uit zinsneden uit de mond van vooraanstaande leiders der Partij van de Arbeid (b.v. van der Goes van Naters). De vereniging "Vrij Spanje", voelt het isolement als iets zeer onbevredigends aan. Zij zag reeds, in Augustus 1946 haar z.g. petitionnementsactie falen. Het lag in de bedoeling daarmede twee tot drie millioen handtekeningen te verzamelen. Niet minder dan zestien verenigingen te Amsterdam hadden daarvoor haar medewerking toegezegd. Toch waren er zo weinig helpers voor het uitvoeren van het plan, dat deze propaganda van "Vrij Spanje" uitliep op een mislukking.

Dit petitionnement bleek ook materieel nog een staartje te hebben, aangezien de vrij hoge kosten voor drukwerk o.d.

uitsluitend door "Vrij Spanje" moesten worden gedelgd. De andere organisaties gaven geen gevolg aan het dringende verzoek van "Vrij Spanje" om hun deel bij te dragen. De inkomsten van deze vereniging vloeien uit contributies en steunacties. Zoals gezegd, leidt deze beweging thans een kwijnend bestaan. Medio 1946 was door bevoegde instanties toestemming verleend voor het verschijnen van een maandblad "Vrij Spanje". Ofschoon de papiertoewijzing uitbleef, liet het hoofdbestuur enkele nummers verschijnen. Van hogerhand werd daarna verdere publicatie in die vorm verboden. Thans wordt via een mededelingenblad huishoudelijk nieuws van de vereniging aan de leden bekend gemaakt. In totaal telt "Vrij Spanje" 5000 leden, van wie 1800 in de hoofdstad woonachtig zijn. De vereniging onderhoudt internationaal contact met soortgelijke organisaties in den vreemde, waarvan het centrale contactpunt in Parijs is gelegen (France-Espagne). Bovendien staat "Vrij Spanje" in nauwe verbinde met de Spaanse Republikeinse regering de Llopis.

V. HET WEEKBLAD "DE VLAM".

"De Vlam", zich noemende het socialistisch weekblad voor vrijheid en cultuur, schreef in een redactionele bijdrage over het politieel optreden van het Nederlandse leger in Indonesië o.m.: "Door de aanvaarding van de koloniale oorlog heeft de leiding van de Partij van de Arbeid het gezicht van het democratische socialisme geschonden" en verderop: "Het democratisch socialisme kan daarom niet anders doen dan tegenover de door de leiding van de Partij van de Arbeid gevoerde politiek haar socialistisch Neen! te stellen". Ds. J. J. Buskes Jr. uitte zich in hetzelfde nummer van "De Vlam" (d.d. 25 Juli 1947) nog scherper. Volgens hem heeft de reactie de strijd om de vlam gewonnen. Het christendom en het socialisme hebben de strijd verloren. "Wij hebben", zo vervolgde Ds. Buskes, "lang goarezeld of wij het zouden uitspreken, maar wij mochten uitspreken, hoe vreselijk het ook is, dat het uitgesproken moet worden: Op Zondag 20 Juli zijn christendom en socialisme door hen, die met ons christenen en socialisten willen zijn, verraden".

De redactie van "De Vlam", bestaande uit Henriette Roland Holst, Jef Last, P. J. Meertens, Frits Kief, Dirk Schlip en Lies van Weezol publiceerde voorts de tekst van een door haar geschreven brief aan de Partijraad van de P.v.d.A. "Een gewapend optreden is onder alle omstandigheden te verwerpen", bleek de teneur te zijn van deze verklaring, waarin als taak van de P.v.d.A. wordt gesteld de arbeidersbeweging te mobiliseren en te voorkomen, dat de wapens spreken. De P.v.d.A. zou, volgens de redactie van "De Vlam", de onmiddellijke uitvoering moeten weten door te zetten der door haar in haar resolutie van 14 Juni gestelde eisen n.l.: 1. Onmiddellijke vermindering van de in Indonesië aanwezige Nederlandse troepenmacht; 2. Herstel van de oorspronkelijke toestand in Buitenzorg (waar deze geschonden is); 3. Een betrouwbare voorlichting van de zijde der Regering; 4. Vervanging van reactionnaire civiele en militaire machthebbers door personen, van wie verwacht mag worden, dat zij het vertrouwen van de Republiek genieten.

VI. POLITIEKE SFEER IN GRENSGEBIEDEN (W. en O.ZEEUWSCH-VLAANDEREN).

De ontwikkeling van het politiek en economisch gebeuren in West-Europa heeft er toe geleid, dat de vraagstukken betreffende annexatie en grenscorrectie in Nederland minder nadrukkelijk dan voorheen onder de openbare aandacht zijn gekomen.

De Nederlands-Engelse grenscorrectie-commissie beëindigde enkele maanden geleden haar inspectie-tocht langs de grenzen. De soms zeer ingewikkelde waterstaatkundige en vervoers-technische problemen werden nauwkeurig bestudeerd.

De rechtstreekse verbinding tussen Twente en de Gelderse Achterhoek met Limburg, alsmede de regeling van de toegang tot de haven van Delfzijl, zijn ten deze van belang voor een toekomstige verbetering van het verkeer. In een ander grensgebied van ons land, het nog steeds vrij geïsoleerd-gelegen Zeeuwsch-Vlaanderen, dat zo deerlijk door de oorlog werd geteisterd, zijn nog andere dan verkeers-technische kwesties aan de orde. Het tempo van de wederopbouw beantwoordt daar niet aan veler verwachting. Dit heeft terugslag gegeven op de stemming der bevolking van West-Zeeuwsch-Vlaanderen. Deze is gedeprimeerd. Een groot gedeelte van de bewoners in het getroffen gebied moet nog steeds een onderkomen vinden in noodwoningen. De algemene klacht over een tekort aan geschikte arbeidskrachten en materieel blijft actueel. De bouw van zogenaamde Woningwetswoningen voltrekt zich, blijkens de geuite grieven, in een veel te langzaam tempo. Voorts zou de werklust van de betrokken arbeiders te wensen overlaten. Het aantal arbeidskrachten in West-Zeeuwsch-Vlaanderen, afkomstig van "boven de rivieren", bedraagt voor Oostburg 150, voor Breskens 200 en voor Sluis 120. Zij zijn ondergebracht in kampen, welke aan redelijke eisen voldoen. Voor gepaste ontspanning na de werktijden zou zorg zijn gedragen.

De grieven van vele Zeeuwsch-Vlamingen culmineerden in de bewering, dat in de niet getroffen gebieden van Nederland overal woningen worden gebouwd, tengevolge waarvan de wederopbouw in het zwaar gehavende Zeeuwsch-Vlaanderen zou worden benadeeld. Het vorlangen wordt geuit, dat men voorshands de bouwprogramma's ten behoeve van de niet-getroffen gebieden niet zal uitvoeren, teneinde tegemoet te kunnen komen aan de verlangens ter leniging van de dringendste nood in de geteisterde streken. Eerst als de achterstand is ingelopen, zou Nederland een gezamenlijke actie kunnen ontplooiën ter bestrijding van de in het algemeen heersende woningnood.

Het nieuwe opbouwplan in Zeeuwsch-Vlaanderen maakt in tal van gevallen ontcigoning van percelen noodzakelijk. Hierbij wordt critiek geoeffend op onbevredigende financiële regeling voor geleden schade. Onzekerheid en lusteloosheid, zo klaagt men, worden daardoor bevordord. Particulier initiatief bij de wederopbouw vindt nog geen gologenheid om zich te ontplooiën. De hoge bouw- en materiaalkosten maken zulk optreden op financiële overwegingen riskant.

De huidige gang van zaken zou ook in politiek opzicht consequenties kunnen hebben. Ofschoon de politieke situatie in Zeeuwsch-Vlaanderen momenteel over het geheel als niet on-

bevredigend wordt gekenschetst, zou de wijze waarop het eerdervermelde opbouwplan nu wordt uitgevoerd, kunnen leiden tot agitatie. De rustige, kalme aard der Zeeuwsch-Vlamingen heeft er toe geleid, dat de grieven zich tot heden niet in politieke zin hebben ontladen. Van communistische of andere extremistische activiteit is tot dusverre weinig positiefs gebleken. De gedachte aan annexatie, een enkele maal impulsief geuit door arbeiders die ontevreden zijn, is in West- noch Oost-Zeeuwsch-Vlaanderen levend. Een wezenlijk gevaar is terzake niet aanwezig. Wel zouden economische en sociale verslechtingen er toe kunnen leiden, dat een politiek streven in anti-democratische zin zich zou kunnen gaan ontwikkelen. In enkele Zeeuwsch-Vlaamse gemeenten is bijvoorbeeld getracht om ontslagen politieke delinquenten in een soort verenigingsverband te scharen. Deze poging tot celvorming, welke o.a. een vooraanstaand communistisch functionaris in Zeeland bleek te interesseren, schijnt nog weinig effect te hebben gesorteerd.

VII. VERENIGING "NEDERLANDS CHRISTELIJK JONGEREN GILDE".

Op 1 Augustus 1937 werd het Nederlands Christelijk Jongeren Gilde (N.C.J.G.) opgericht, dat kan worden beschouwd als een pacifistisch gezinde organisatie op protestants-christelijke grondslag. Een aantal vooraanstaande personen in deze kring is politiek gematigd links geïntenteerd. Enige principiële anti-militaristen geven mede leiding aan deze vereniging. Het N.C.J.G. toont een voorliefde voor historisch aandoende benamingen. Zo heet het hoofdbestuur Landelijke Gildekamer; de bestuursleden zijn de Overlieden. Als onderafdelingen zijn er Poorters- en Gezelligilden. Voorts spreekt men van Stuwgroepen en Buurtschapsleiders etc.

De N.C.J.G.-ers betalen geen contributie, doch offeren gildecijns. Ondanks al deze archaisch aandoende aanduidingen heeft volgens democratisch gebruik de Algemene Vergadering in het Gilde het laatste woord.

De doelstelling van het N.C.J.G. is:

- a. actieve elementen der orthodox-protestantse jongeren in de organisatie te verenigen; hen geestelijk, maatschappelijk, verstandelijk en lichamelijk te vormen en in het bijzonder de vraagstukken van militarisme, kapitalisme en imperialisme, alsmede het sociale vraagstuk geregeld ernstig te bestuderen;
- b. "de christen-jongeren van ons land" - zo luidt het letterlijk - "te mobiliseren in de strijd tegen de machten in het wereldleven, die de komst van het Koninkrijk Gods trachten tegen te houden, in het bijzonder de onder a. genoemden; hen tot sociaal werk te activeren."

Alhoewel het N.C.J.G. zich beperkt tot de protestantse jongeren zegt het een hechte band te onderhouden met alle Nederlandse jongeren. Het Gilde voelt zich een levend orgaan van de Kerk, doch niet van een bepaalde kerkorganisatie en wenst met deze Kerk een hecht contact door middel van een Interkerkelijke Jeugdraad.

Voorzitter van het Nederlands Christelijk Jongeren Gilde is Hendrik Johannes Lankhorst, geboren 18 April 1914 te Amsterdam, procuratiehouder, wonende aldaar. Hij is anti-militarist en hoofdbestuurslid van "Kerk en Vrede". Het secretariaat wordt waargenomen door Bergman, Gijsbregt Willem, geb. 22 April 1921 te Rotterdam, onderwijzer, wonende Mijnshereenlaan 75c aldaar. Bergman is anti-militarist, omdat hij het middel van wapengeweld onverenigbaar acht met Gods wetten.

Het N.C.J.G. geeft een gestencild maandblad van bescheiden formaat uit, genaamd "De Bries". In de hoofdredactie daarvan hebben zitting: Wim van der Hoeven, Dick van Zanten en Annie van Zon. Gijs Bergman staat vermeld als redacteur. Genoemde Willem van der Hoeven, geboren 14 Maart 1915 te Rotterdam, godsdienstonderwijzer, wonende aldaar, is voorzitter van de afdeling Rotterdam van "Kerk en Vrede". Hij verstrekt, blijkens een advertentie in "Het Vrije Volk" van 5 Juli 1947, inlichtingen betreffende principiële dienstweigering. Het maandblad "De Bries" (Juli 1947, 12e. jaargang, no.7) spoorde de N.C.J.G.-ers aan tot deelneming aan de "hulpactie principiële dienstweigeraars". Deze actie gaat uit van het genoemde Gilde en in "Militia Christi", het orgaan van de geloofsgemeenschap van Christen-anti-militaristen "Kerk en Vrede". wordt er voortdurend ter aanbeveling de aandacht op gevestigd.

Hoewel anti-militairisme in het Nederlands Christelijk Jongeren Gilde niet als programmapunt geldt, zoals in "Kerk en Vrede", telt het Gilde onder zijn leden wel verschillende principiële dienstweigeraars. Vooraanstaande leden van "Kerk en Vrede", waarmede het N.C.J.G. blijkbaar nauwe betrekkingen onderhoudt, houden vaak lezingen en voordrachten over anti-militairisme, voor het N.C.J.G. In het hiervoren vermelde Juli-nummer van "De Bries" wijdde Dick van Zanten, (Dirk van Zanten, geboren 6-2-1920 te Dordrecht, wonende te Schiedam) een artikel aan Indonesië, nog voor daar tot politieke actie was overgegaan. "Als Christen-jongeren", aldus de schrijver, "zullen wij ook op moeten komen voor een rechtsgrond inzake de verhouding Nederland-Indonesië. Dan zullen we toch ook weten, dat bij een overheersing van het ene volk door het andere, deze rechtsgrond onmogelijk aanwezig kan zijn. Want zo'n gezag wortelt nooit in het rechtsbewustzijn van het andere volk, daar het niet het vertrouwen, niet de duidelijke volksuitspraak, maar tenslotte de soldaten met hun wapenen of de P.I.D. zijn, die het gezag dragen".

VIII. STAKINGSACTIES INZAKE INDONESIË.

Communisten en andere links radicalen hadden, zo het tot een gewapend conflict in Indonesië zou komen, een stakingsvloedgolf voorspeld. Haar elementaire kracht, aldus de ohheilsprofeeten, zou het Nederlandse schip doen stranden en het normale leven volkomen verlammen. De werkelijkheid was echter anders. Een beperkt aantal sit-down stakingen van korte duur (hoogstens enkele uren) vermocht geen reliëf te verlenen aan bedreigingen, nog aan de vooravond van 20 Juli j.l. door communisten en hun meelopers gemit tegen allen, die een "koloniale oorlog" heetten voor te bereiden. Eén ding stond na 20 Juli als een paal

boven water: de met veel pathos aangekondigde actie bleek ijdel woordenspel te zijn. Geen vloedgolf kwam aanrollen, maar dood tijd trad in. De agitators van gisteren vermeden zelfs in hun woordkeuze de opwekking tot massale staking te gebruiken. Vager klonk uit communistische mond, dat de arbeiders thans dienden op te treden. Op welke wijze en in welke omvang, daarover werd verder maar gezwegen. Blijkbaar heeft de feitelijke ontwikkeling van de toestand aan de communisten en de hun verwante schakeringen elke lust benomen om zichzelf openlijk in het aanvankelijk beloofde stakingsavontuur te storten. Het merendeel der arbeiders gaf hun trouwens geen aansporing in die richting. Aldus mislukte deze z.g. actie op korte termijn. Of men op de lange baan nog wat in het schild voert, zal de toekomst uitwijzen. Opmerkelijk is, dat de communisten, inclusief de E.V.C.-ers, de gefaalde "spontane actie" inzake Indonesië thans laten afebben in een andere richting. De klachten worden in hoofdzaak geleid naar de onbevredigend geachte loonnormen. Volgens de communisten zijn de lonen bij het huidige prijspeil ten enenmale onvoldoende. Terzijde wordt dan in één adem gesproken over de ontoelaatbaar hoge militaire uitgaven voor Indonesië. Op dit thema wordt voor de eerstkomende tijd een nieuwe onrustcampagne gebouwd onder het motto: Frappez, frappez toujours.

Het politieel optreden van de Nederlandse troepen in Indonesië leidde, in ons land weliswaar tot verhoogde activiteit, vooral van de links-extremistische groeperingen. Toch bleek het daadwerkelijk geboden verzet, meest tot uiting komend in de even gemelde kortstondige stakingen, op smalle basis te steunen. De E.V.C. en de C.P.N. waren kennelijk beducht zich te compromitteren bij geval een door hen uit te geven on dubbelzinnig parool voor een massale landelijke staking tot mislukking gedoemd zou zijn. Wat inderdaad, zoals achteraf de feiten aantonen, gebeurd zou zijn. Tevoren hadden deze grotere organisaties van extremistischen huize een aantal overheids- en andere bedrijven "afgetast" teneinde te peilen in hoeverre zo'n algemene werkstaking kans van slagen kon hebben. Naar men weet, had de E.V.C. geen succes geboekt met haar oproep tot het N.V.V. en de A.B.W.M. om gemeenschappelijk het werk neer te leggen in geval het in Indonesië tot een gewapend conflict zou komen. Evenmin slaagde de E.V.C. erin hier resultaten te behalen met haar voorstel om over te gaan tot een boycot-actie tegen schepen met bestemming naar Indonesië. Een herhaald beroep van de Eenheids Vak Centrale op het N.V.V. gedaan na het beginnen van de politieke actie, stuitte wederom op een afwijzing van de zijde van het Nederlands Verbond van Vakverenigingen. Wel vergaderden de besturen van het Wereldvakverbond, het N.V.V. en de E.V.C. op Dinsdag 29 en Woensdag 30 Juli j.l. te Amsterdam. Zij drongen er in een aan de Nederlandse Regering gericht telegram met grote klem op aan:

1. Het militair optreden in Indonesië direct te staken.
2. De Regering der Indonesische Republiek voor te stellen onverwijld besprekingen te openen tot het verkrijgen van overeenstemming over de punten welke partijen nog scheiden.
3. Indien een aanbod door de Republiek wordt afgewezen, bemiddeling of arbitrage te aanvaarden.

"De Waarheid" tekende daarbij aan, dat het kennelijk de bedoeling van de resolutie was inmenging van Engeland en Amerika te voorkomen. Het W.V.V. wenste, dat de Organisatie der Verenigde Volken (U.N.O.) zo nodig, zelf als arbitor zal optreden.

Het beeld, dat de 21ste Juli en daarop volgende dagen van een week vol politieke hoogspanning opleverde, was anders dan C.P.N.-woordvoerders en hun E.V.C.-medestanders eerder in sommige redevoeringen hadden voorspeld. Op de beslissende dag (Zondag 20 Juli 1947) werden tijdens een zomerfeest van het District Den Haag der C.P.N., drie à vierhonderd personen op het landgoed "Duinrell" toegesproken door Johan Heinrich van Bork (Amsterdam). Hij deelde mede, dat op dat moment in de hoofdstad het partijbestuur van de C.P.N. vergaderde ter bespreking van de Indonesische kwestie, welke in een zeer kritiek stadium was gekomen. Wij weten, aldus deze communistische functionaris, dat onze partijleden thans hunkerden naar daden, doch laat alles aan ons over. De leden moeten thans de uiterste discipline in acht nemen en geen afzonderlijke acties voeren. Onze partij moet nu tonen een legale partij te zijn en dat moet zo blijven. Wij zijn echter paraat en wanneer dit nodig is, zullen we optreden. Onze parolen zullen op tijd worden gegeven. Van Bork verzekerde nog in zijn verder betoog, dat de C.P.N. een waardig antwoord op de (tegen Woensdag daarop volgende aangekondigde) regeringsverklaring zou geven: "Wij hebben onze partij in de hand".

Het beroep op het legaal karakter van de C.P.N. werd in de volgende dagen beklemtoond door een zekere gematigdheid van optreden. Behoudens de gebruikelijke, misprijzende woordkeus in de communistische pers en in dito pamfletten, bleef de agitatie ver beneden de verwachtingen, door vroegere aankondigingen gewekt. Van massaal verzet ter ontwijking van het maatschappelijk verkeer in Nederland was dan ook geen sprake: De Communistische Partij Nederland bleef doelbewust op de achtergrond en bepaalde zich tot lokale acties. Verholderend kon werken wat de E.V.C.-functionaris Hovens op een vergadering van stakende bouwvakarbeiders, d.d. 26 Juli 1947 in Den Haag, opmerkte: "Hoewel verwacht werd, dat de E.V.C. een algemene staking zou proclameren, is dit niet geschied. Het is onze mening, dat wij beter 24 weken onrust kunnen verwekken in de bedrijven, dan een proteststaking van 24 uur uit te schrijven en dan weer gewoon vorder te werken". Het feit, dat de arbeiders niet bereid bleken op grote schaal te staken, heeft er mogelijk toe bijgedragen, dat het evenvermelde standpunt aldus werd geformuleerd. Blijkbaar verwacht men onder de huidige omstandigheden meer effect van een actie op de lange baan. Ofschoon men de korte sit-down-staking niet verworpt, gaan er in de kringen der extremisten meer en meer stemmen op voor een "langzaam aan"-actie. Deze zou als passief middel van verzet lastig bestreden kunnen worden. Er zijn enige aanwijzingen, dat van de zijde der E.V.C. en C.P.N. bij arbeidsconflicten het loonmotief op de voorgrond wordt geschoven ter camouflage van de werkelijke achtergronden. Bij de landarbeidersstaking in Oost-Groningen speelde Indonesië tenslotte een belangrijker rol dan men wilde laten blijken. Wanneer men rekening houdt met het feit, dat het gros van de landarbeiders

in O-Groningen thans in accoordloon werkt en zodoende inkomsten vergaart, welke vor liggen boven de nu in uurloon door de E.V.C. voorgestelde, dan is het duidelijk, dat de oorspronkelijke stakingsgrond geheel of grotendeels verdrongen werd door het motief Indonesië. Van E.V.C.-zijde koesterde men de verwachting, dat deze landarbeidersstaking, mits ze goed werd doorgezet, andere stakingsacties in den lande gunstig zou kunnen beïnvloeden. De tactiek van de E.V.C. is thans voorzichtiger. Voortdurend wordt gespeurd naar de wijze waarop het Nederlandse publiek op stakingen reageert.

De voornaamste E.V.C.- en C.P.N.-acties inzake Indonesië mogen onderstaand nog volgen:

Te Nieuwe Schans werd op Maandag 21 Juli 1947 vrijwel algemeen het werk neergelegd. De landarbeiders stakten, mede in verband met de die dag aangevangen actie der E.V.C. onder de landarbeiders in Oost en Zuid-Oost Groningen. Het gehele, uit 140 man bestaande personeel der strokartonfabriek "De Dollard" ging voor 24 uur in staking. Ook het personeel van andere bedrijven, zoals van een Schelpenmalerij, alsmede de bouwvakarbeiders namen aan deze protestactie deel.

De staking der landarbeiders, welke op 21 Juli begon en reeds geruime tijd voordien was aangekondigd als een actie ter verbetering der lonen, is door de uitlatingen van verschillende C.P.N.- en E.V.C.-sprekers op stakersvergaderingen tevens min of meer als protestactie tegen het Regeringsbeleid inzake Indonesië te beschouwen. Dit bleek voorts toen 20 landarbeiders te Ooster Hesselten op 22 Juli 1947 in proteststaking gingen wegens het optreden van het Nederlandse leger op Java en Sumatra. (Zie ook onder: Het landarbeidersconflict in Groningen).

Te Deventer werd voor stakenden uit verschillende bedrijven ter plaatse op Dinsdag 22 Juli 1947 in de middaguren een vergadering belegd. Aanwezig waren 500 tot 600 personen, van wie de helft vrouwen. De sprekers Kelous, (plaatselijk voorzitter der E.V.C.) en Boellaard (voorzitter der landelijke bedrijfs-groep Bouwnijverheid der E.V.C.) betogden beiden, dat het Nederlands optreden in Indonesië funest was en visten, dat de vijandelijkheden zouden worden gestaakt. Tevens werd aangekondigd, dat op Donderdagmiddag 24 Juli 1947 de bouwvakarbeiders een proteststaking zouden houden, ook te Deventer en op Vrijdag 25 Juli 1947 zou een "stille omgang" door de stad worden gehouden als protest tegen het Regeringsbeleid.

Van de bouwvakstaking is wegens gebrek aan deelname niets terecht gekomen, terwijl voor het houden van een "stille omgang" geen toestemming van de Burgemeester werd verkregen, zodat deze moest worden afgelast.

Te Amsterdam werd door de C.P.N.-E.V.C. voor Woensdag 23 Juli 1947 een sitdownproteststaking van twee uur geproclameerd voor de gemeente- en particuliere bedrijven, te houden van 12-14 uur. Dit was het resultaat van de grote protestvergadering der C.P.N. op Dinsdagavond 22 Juli 1947 in het R.A.I.-gebouw. Aan deze kortstondige protestactie werd door ongeveer 1800 personen deelgenomen.

Van het gemeentepersoneel, dat enige duizenden arbeiders omvat, namen slechts 125 personen deel.

Bij de Wester-Suikerfabriek was het volledige personeel, ongeveer 600 man, bij de staking betrokken. Bij de Dok- en Scheepsbouw Mij. legden ongeveer 400 van de 2000 arbeiders het werk neer.

Van de enkele duizenden havenarbeiders staakten ongeveer 200 man.

In Den Haag heeft in het geheel geen actie, direct gericht tegen de gang van zaken in Indonesië, plaats gevonden. Wel werd van C.P.N.-zijde getracht het H.T.M.-personeel aan de romises in Den Haag, Wassenaar en Leiden in de vroege ochtend tot staken te bewegen. Pamfletten werden verspreid en agitators redden met de wagonvoerders mee, teneinde hen alsnog te bepraten, evenwel zonder resultaat.

Te Delft worden in de morgenuren van Woensdag 25 Juli 1947 door C.P.N.-leden pamfletten verspreid onder de fabrieksarbeiders, teneinde hen te bewegen deel te nemen aan een proteststaking op die dag. Veel resultaat had dit C.P.N.-optreden niet; gestaakt werd door:

13 man van de "Calvé" Oliefabriek (totale sterkte 440);
40 man van de Verenigde Blikfabrieken (totale sterkte 164);
1 man (E.V.C.-lid) van N.V.Spoorijzer (totale sterkte 260);
2 E.V.C.-leden van de Pletterij Enthoven (totale sterkte 315);
1 E.V.C.-C.P.N.-lid van de Kistenfabriek Gebr.'t Mannetje (totale sterkte 120).

Bij de bovenbedoelde agitatie der C.P.N. werd te Delft aangehaakt aan het reeds bestaande conflict bij de Nederlandse Kabelfabrieken (N.K.F.) aldaar. Een daarop betrekking hebbend pamflet luidde o.m. als volgt:

"De arbeiders aan de N.K.F. staken voor beter loon.
Ook gij hebt Uw eisen. De lonen blijven laag.
Om nu bommen en granaten te kopen.
Vrede is een ijdel woord zolang er tegen de wil van het volk van een gewapend optreden sprake is.
Indonesië bewijst dit nog eens ten overvloede.
Uw stem is hierin in 't geheel niet aan de orde geweest.
Hoe kunt gij aan Uw vertegenwoordigers kenbaar maken, hoe gij over dit voldongen feit denkt.

DE WERKSTAKING

is de enige kreet die tot de 2e Kamer, welke vandaag in Den Haag bijeen komt, kan doordringen. Er wordt ons geen andere kous gelaten.

Vandaag moet gij sproken.

Legt het werk neer voor één dag.

Strijdt voor een vroedzame oplossing.

C.P.N.- "De Waarheid"

Afd. Delft."

IX. ANDERE STAKINGEN.

Aangaande de proteststaking der bouwwerkers in verschillende plaatsen van het land, gehouden op Donderdagmiddag 24 Juli 1947, van twaalf uur tot einde werktijd, valt het volgende te vermelden:

Deze actie werd op de genoemde dag voornamelijk gedurende de morgenuren door de E.V.C. voorbereid door het verspreiden van pamfletten. Hierin werd gewezen op het feit, dat de reeds zolang in het vooruitzicht gestelde gunstige regeling van de C.A.O. nog steeds niet tot stand was gekomen. Ook het gedrag der Unie-vakbonden werd gelaakt, daar deze hadden voorgezegt, dat, indien per 1 Juli l.l. de nieuwe C.A.O. nog niet in werking zou zijn getreden, men niet zou nalaten scherpere maatregelen te nemen. Inmiddels was deze datum reeds lang gepasseerd, terwijl nog niets definitiefs was bereikt, noch iets door de Uniebonden was ondernomen.

Met dit manifest riep de E.V.C. daarom alle bouwwerkers op, Donderdag 24 Juli 1947 één middag het werk naar te leggen onder de leuzen:

"Geen overbruggingsfooi in de vacantieweek, maar een doorbetaalde vacantie met 50% toeslag;
Geen geldelijk nadeel bij regen of vorst, maar 100% vergoeding;
Geen contractlonen beneden het bestaansminimum;
Voor medezeggenschap in de bedrijven".

Ook stelde de E.V.C. voor in de nieuwe C.A.O. lonen op te nemen, variërend van 97 ct. tot 112 ct. per uur.

De pamfletten werden uitgegeven door het hoofdbestuur der landelijke bedrijfsgroep Bouwnijverheid der E.V.C.

Zoals bij de meeste recente acties der E.V.C. het geval was, vond ook deze oproep weinig gehoor. Het werd min of meer een fiasco. Hoewel het geheel werd aangediend als een protest tegen de huidige C.A.O., zo kon dit optreden tevens worden geïnterpreteerd onder de door E.V.C. en C.P.N. georganiseerde strubbelingen met betrekking tot het politieel optreden van Nederland op Java en Sumatra.

Vorenstaand vermelde stakingsoproep der E.V.C. heeft in de volgende plaatsen het nader omschreven effect gesorteerd:

Rotterdam:

Voor de stakende bouwwerkers, werd door de E.V.C. een vergadering belegd in de grote zaal van "Odeon" met 950 zitplaatsen. Aanwezig waren slechts 125 man. Voorzitter C. Oosterwijk deelde hier mede, dat niet alleen de stakers van Rotterdam, doch ook die uit Schiedam, Vlaardingen, Hoek van Holland en Delft aanwezig waren.

Van de ruim 1000 arbeiders werkzaam aan het havenherstel te Rotterdam, namen slechts 14 aan de staking deel.

Eindhoven:

Op de voor de stakers belegde E.V.C.-vergadering waren maar 24 man aanwezig.

Van de 1500 bouwvakarbeiders werkzaam ten behoeve van de N.V.Philips, was één man ter vergadering verschenen.

Arnhem:

Ongeveer 450 man waren bij verschillende bouwobjecten te Arnhem werkzaam; van hen namen slechts 6 aan de E.V.C.-staking deel.

Daar de staking voor hen een loonderwing opleverde en omdat de E.V.C. niets uitbetaalde, voelden de stakende E.V.C.'ers zich enigszins "genomen".

Den Haag:

Op de E.V.C.-vergadering van de stakende bouwvakarbeiders waren pl.m. 150 man aanwezig.

Van een bouwbedrijf van het Ingenieursbureau Bouwnijverheid uit Oegstgeest was nagenoeg het gehele bedrijf, 100 man omvattende, bij deze staking betrokken.

Van de Hollandse Beton Mij. (de Stadhuisbouw) staakten 3 van de 100 arbeiders.

Treebeek Heerlen:

45 arbeiders v/d Amsterdamse Ballast Mij. uit A'dam werkzaam bij woningbouw te Treebeek-Heerlen, voor rekening der Staatsmijnen, zijn ingevolge onder hen verspreide pamfletten van de E.V.C. eveneens op Donderdagmiddag, 24 Juli 1947 in staking gegaan.

Deventer:

Een reeds op een 22-7-'47 te Deventer gehouden stakersvergadering van verschillende bedrijven aankondigde staking der bouwvakarbeiders op 24-7-'47, heeft in het geheel geen gehoor gevonden.

X. HET LANDARBEIDERSCONFLICT IN GRONINGEN.

Nadat door een aantal landarbeiders in het Noorden des lands op 19 Mei j.l. reeds een korte protest-staking was gehouden om uiting te geven aan de algemene ontevredenheid over de lonen in de landbouwbedrijven, zijn dozo in dier voege gewijzigd, dat bij een onveranderd uurloon van 64 cent, tevens 3 cent per uur voor storting in een pensioenfonds werd toegestaan. Hiermede was deze ontevredenheid echter niet uit de wereld geholpen en op talrijke E.V.C.-vergaderingen werd steeds met nadruk op verdere verhoging aangedrongen, daar men anders op een werkstaking kon rekenen.

Zo zeide de secretaris van de landelijke bedrijfsgroep Agrarische bedrijven der E.V.C., J.H.C.v.Renssen, op een 29 Juni 1947 te Emmen gehouden openlucht-meeting der E.V.C.: "Houdt er rekening mede, mijne heren (hiermee bedoelde hij de Regering), dat de oogst in gevaar is, want als het loon zo blijft gehandhaafd, dan wordt het werk neergegooid op een tijdstip, dat ons het beste uitkomt en niet jullie".

Vooral in de tweede helft van Juli werd er druk vergaderd in de meeste plaatsen van Oost-Groningen. De stemgerechtigden ter vergadering (dit waren de landarbeiders boven 18 jaar), konden beslissen of men plaatselijk al dan niet tot staking zou overgaan. Tevens werd een z.g.n. stakingscomité gekozen, dat de staking moest voorbereiden en het tijdstip van aanvang diende vast te stellen en daarom voeling moest houden met de comités der omliggende plaatsen.

Zo werd in verschillende gemeenten in Oost-Groningen reeds in de week van 14-19 Juli 1947 besloten, dat men per 21 Juli daaropvolgende in staking zou gaan.

Dit geschiedde inderdaad, doch nog vrij ongeorganiseerd. De gestelde eisen waren niet overal gelijk. Zowel 70 als 80 oent werden genoemd als minimum-uurloon.

In de ene plaats weigerden de stakende arbeiders zelfs te helpen bij het melken en voeren van het vee, terwijl elders deze werkzaamheden normaal door de stakers werden verricht. De volgende dagen breidde het conflict zich vooral door E.V.C.-agitatie verder uit, zodat in de meeste plaatsen van Finsterwolde werd gestaakt. Ook hadden vele gemeenten, gelogen in Oldamt en Westerwolde van deze actie te lijden. In zeer beperkte omvang kwamen eveneens in Drente en Overijssel soortgelijke loonstakingen voor. Voornamelijk de losse landarbeiders bleken er bij te zijn betrokken, van wie het merendeel ongeorganiseerd is. Van de wel-georganiseerden zijn de meesten aangesloten bij de E.V.C. Slechts in enkele gevallen namen ook in de Unie-bonden georganiseerden aan de actie deel.

De vooruitzichten voor de stakers waren niet gunstig, daar de E.V.C. reeds vooraf had medegedeeld, dat, hoewel zij alle stakers zou steunen en volledig achter hen stond, zij slechts kon overgaan tot de uitbetaling van een tegemoetkoming in de kosten van het levensonderhoud. Zij verwachtte, dat de arbeiders deze actie verder op eigen krachten zouden voeren. Dit had tot gevolg, dat de E.V.C. er, ondanks herhaalde pogingen, niet in geslaagd is ook de D.U.W.-arbeiders, - werkzaam bij de oogstvoorziening -, bij deze staking te betrekken.

Gedachtig aan de stakingsactie van enkele weken geleden, waarmede door hen weinig of geen resultaten waren bereikt, hebben deze arbeiders er voor bedankt om zich opnieuw voor het E.V.C.-karretje te laten spannen. Zoals reeds eerder gemeld, werkten de meeste landarbeiders thans reeds in accoordloon. Zij maken daardoor lonen, welke vaak ver boven het nu door de E.V.C. voorgestelde minimum liggen.

Dit feit ontnam aan deze actie reeds enigszins het aanzien van een looneconflict. Ook de uitlatingen van verschillende E.V.C.-sprekers duiden er op, dat het gaandeweg de bedoeling was deze stakingen te hanteren als een politiek wapen tegen de

Regering, mede in verband met haar beleid in Indonesië.

Zo zei J. Kuilman, E.V.C.-bestuurslid te Groningen, op een openbare vergadering voor de D.U.W.-arbeiders, dat het er thans om ging wie de sterkste was: "De arbeiders of de Regering-Beel", omdat thans de sabelrinkelaars het in Indonesië weer gewonnen hadden. Alle arbeiders moesten zich daartegen verzetten.

Het feit, dat de E.V.C.-uitkering aan de stakers zo lang op zich liet wachten en dat bij de uitbetaling bleek hoe gering deze was, werd oorzaak, dat de stakingslust zeer bekoelde en men successievelijk weer aan het werk ging. Zo is deze staking in de loop van 31 Juli en 1 Aug. l.l. verlopen en opgeheven. De E.V.C. zou trachten nieuwe besprekingen met het College van Rijksbemiddelaars te voeren, teneinde toch tot loonsverhoging te komen.

XI. INDONESIE.

De belangstelling van Moskou voor Indonesische aangelegenheden en voor de houding van de Republiek Indonesia bij de onderhandelingen met Nederland, is even vanzelfsprekend als opvallend. Vanzelfsprekend omdat het Kremlin overal de revolutionaire activiteit tegen het "Westerse imperialisme en kapitalisme" pleegt te steunen en te stimuleren; opvallend anderzijds omdat de Sowjetleiders ook in deze aangelegenheid bij herhaling blijken hebben gegeven goed georiënteerd te zijn en dan ook aanstonds op de geëigend geachte wijze reageren, wanneer dit ligt in de lijnen van de internationale communistische activiteit en die met betrekking tot de koloniale gebieden in het bijzonder. Radio-Moskou heeft in deze uiteraard ook een rol te vervullen, hetgeen bij herhaling gobleken is. Kortgeleden weer heeft dit radiostation de navolgende "raadgeving" aan Indonesië uitgezonden:

"Bij het voltooiën van de sociale revolutie, welke louter gericht is op het omverwerpen van het imperialisme en kapitalisme, die in een land wortel hebben geschoten en voor het verdedigen van de economie, zijn enigszins krachtige maatregelen nodig. Indien dit niet gebeurt, wordt haar positie zwak en zal zij tenslotte verdrinken in de kapitalistische stroom, welke in dat land met de dag sterker zal worden. Het socialisme, dat in een land de grondslag van zijn economische kracht moet worden en daarom stabiel moet zijn, moet zelf van zeer grote en concrete kracht zijn, welke kracht gelegen moet zijn in de macht van de arbeiders.

Indien de arbeiders in dat land machtig zijn, kan het socialisme bloeien en vrucht dragen.

Bedenkt, dat alle kapitalisten tegenover deze sociale revolutie zich beslist zullen bedienen van allerlei middelen, welke een sociaal-democratische en mogelijk een nationale vermomming dragen. Daarom is het nodig enig geweld te gebruiken.

Deze "raadgeving" levert grond voor de mening, dat de Sowjetleiders de houding van de Republikeinse Regering niet krachtig genoeg achtten en dat de "raadgeving" zelfs bedoeld kan zijn als een wenk aan de "Partai Komunis Indonesia" (P.K.I.) om naar de macht te grijpen. De gebeurtenissen nadien in het extremistische kamp in Indonesië zouden er op kunnen duiden, dat de gedachtegang in die richting inderdaad is gevolgd.

De politieke maatregelen tot herstel van recht en orde op Java en Sumatra, waartoe de Nederlandse Regering onlangs heeft besloten, vormen voor de verdere communistische ontplooiing naar de macht een belemmering.

Het heeft de Indische communisten niet aan activiteit ontbroken. De reeds meermalen in deze overzichten genoemde SOBSI, de Communistische Vakorganisatie op Java, rekening houdende met een militair ingrijpen door Nederland, heeft zelfs al hare afdelingen geïnstrueerd om het Republikeinse leger bij de defensie te steunen. Tevens heeft de SOBSI getracht te komen tot een wereldboycot van schepen op de vaart naar Nederland en Indië. Hier te lande heeft deze oproep vrijwel geen weerklank gevonden. Wel is van de E.V.C. te Amsterdam in deze richting een aansporing uitgegaan.

Ondanks de beloften door Nederlandse afgevaardigden gedaan op het enkele maanden geleden te Malang gehouden Sobsi-congres heeft het militair ingrijpen in Indonesië in Nederland ook praktisch niet tot stakingen geleid. Er bestaan aanwijzingen, dat in Indonesische kringen in Nederland wel enkele verwachtingen hebben bestaan, dat een algemene staking zou uitbreken. Terzake zijn door de "Perhimpunan Indonesia" besprekingen gevoerd met communistische organisaties, doch er zijn, voorzover bekend, zelfs geen toezeggingen meer gedaan. Onomstotelijk is hieruit wederom gebleken van de band, die tussen de P.I. en de communisten bestaat.

De extremistische organisaties fulmineerden natuurlijk om het hardst in verband met meerbedoelde politieke maatregelen. De C.P.N., welke zoals bekend, volkomen door dik en dun meegaat met "de Indonesische revolutie" en haar kracht tracht te vinden in felle aanvallen op het beleid der Nederlandse Regering, dat zij een afpersingsbeleid noemt, heeft ook haar beloften aan de Republiek niet gestand kunnen doen. Buiten extremistische kringen is, zij het slechts in enkele groepen, eveneens scherpe critiek uitgeoefend op het Regeeringsbeleid terzake.

1 Augustus 1947.

XII. OVERZICHT DER STAKINGEN IN JULI 1947.
Zie bladzijde 22, 23 en 24.

Typ.:TZ.
Coll.:dR.

OVERZICHT STAKINGEN IN JULI 1947.

- 22 -

Bedrijf.	Aanleiding.	Inmenging. Vakbonden.	Resultaat.	Volgnummer.
Wollenstoffabriek fa. Blomjous te Tilburg.	Eis hogere dan bij C.A.O. toege- stane lonen en premies.	Unie keurde staking af.	Geen resultaat, werk onder dezelfde voor- waarden hervat.	1
Personeel der sleep- te R'dam.	Eis verbetering arbeidsvoorwaar- den en erkenning EVC bij bespreking.	EVC advi- seerde tot staken	getracht wordt via be- spreking met onderne- mers org. tot nieuwe C.A.O. te komen.	2
Katoenaf- volfabriek v/h M.v. Dem te Enschede.	Eis loonsverho- ging en premie- toeslag; eerst 2% u. pr. staking, later doorgezet.	Door E.V.C. georgani- seerd.	Eis werd niet ingewil- ligd; werk normaal her- vat.	3
Velasques- sigarenfabr. te Veld- hoven.	Eis 5% toeslag bij verwerken mindere kwaliteit tabak.	-----	Eis werd ingewilligd.	4
Textiel- fabriek fa. H. ten Cate te Almelo.	prot. st. van enke- le arb. daer bespre- met directie niet direct werd toe- gestaan.	-----	Bespreking vond later plaats, werk normaal hervat.	5
Vliegtui- genfabriek NV. Fr. Die- pen Ypenb. Rijswijk.	Eis ontslag van bedrijfsleider (pol. delinquent).	-----	Eis niet ingewilligd, werk hervat.	6
Machinefabr. J.H. Keller te R'dam.	Pr. st. tegen afwij- zen uitbetaling gratific. door Coll. v. Rijksbem.	-----	Werk onder zelfde voorwaarden hervat.	7
Schoenfabr. P.H. Vloe- mans te Kaatsheuvel.	Eis verandering van tijdstip uit- betaling vac. toe- slag i. v. m. kernis.	Erkende vakbonden bemiddel- den.	Arb. erkenden ongelijk, werk normaal hervat.	8
Arbeiders werkzaam bij haven- herstel te Rotterdam.	Pr. staking i. v. m. eis uitbetaling vac. bonnen, vac. toeslag en extra toeslag 2% jaarl.	-----	Werk normaal hervat.	9

Werkspoor te Amsterdam.	bit-downstaking i.v. m. weigering v. Coll. v. Rijksbem. uitbetaling winstaandeel.	---	Gedeelte loon betaald over rest wordt nog onderhandeld.	10
Ned. Kabelfabr. te Delft.	Hernieuwde staking daar eis (ander tariefloon) nog niet is ingewilligd.	---	---	11
Ned. DoK Mij. te Amsterdam.	Eis 10% loonsverhoging en aand. i/d winst.	---	Eis gedeeltelijk ingewilligd.	12
Lakenfabriek N.V. Brouwer te Tilburg.	Symp. st. van 1 u. i/vm staking personeel wollenst. fabr. Blomjous te Tilburg.	Geen inmenging	Werk daerna normaal hervat.	13
A&-Be Wollenstoffenfabr. te Tilburg.	idem	E.V.C. verspreid de pamfl.	idem	14
Wollenst. fabr. NV. A. v. Spaen donck, Tilb.	Protestactie tegen ingevorde verhoging prestatie eis aan arbeiders.	---	Maatregel door directie weer ongedaan gemaakt.	15
Trensp. & Handel Mij. Spicker en Elferink te Hengelo (O)	Eis: uitbetaling van een vaste vervoerspremie (tonnagegeld) onafhankelijk van prestatie.	M.V.V. en E.V.C. bemiddelden.	Eis ingewilligd.	16
Bakkersgezellen te Zeist.	Eis uitbetaling vac. toeslag ineens.	---	Na bespreking werk hervat; zelfde voorw.	17
Bouwwakarb. werkzaam te Oirschot.	Eis: hoger dan CAO-loon dmv. premiestelsel.	E.V.C. stookte.	Gedeelte der arbeiders onder zelfde voorw. terug, anderen namen ontslag.	18
Landel. arbeiders in Oost en Z. Oost Gron.	Eis loonsverh. i.p. v. 64 ont. wordt 70 tot 80 cent p.u. gevraagd.	Door EVC Georg. tegen de Regering	Nieuwe bespreking met Coll. v. Rijksbem. toegezegd.	19
Fabrieks- en landarbeiders te Nwe Schans	24 u. prot. st. van vrij algem. aard i.v. m. politieel optreden in Indonesië.	Door CPN en EVC georganiseerd tegen Reg.	Werk normaal hervat.	20
Sigarenfabr. "Gulden Vlies" te Hilvarenbeek	Eis i.p.v. 20% loontoeslag bij verwerken van mindere kwaliteit tabak: 30%.	R.K. Vakbond bemiddelde.	Eis niet ingewilligd.	21

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
10																																																																					11																																																																							12																																																																									13																																																																											14																																																																													15																																																																															16																																																																																17																																																																																	18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																													
																																			11																																																																							12																																																																									13																																																																											14																																																																													15																																																																															16																																																																																17																																																																																	18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																															
11																																																																							12																																																																									13																																																																											14																																																																													15																																																																															16																																																																																17																																																																																	18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																		
																																				12																																																																									13																																																																											14																																																																													15																																																																															16																																																																																17																																																																																	18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																					
12																																																																									13																																																																											14																																																																													15																																																																															16																																																																																17																																																																																	18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																									
																																					13																																																																											14																																																																													15																																																																															16																																																																																17																																																																																	18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
13																																																																											14																																																																													15																																																																															16																																																																																17																																																																																	18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
																																						14																																																																													15																																																																															16																																																																																17																																																																																	18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
14																																																																													15																																																																															16																																																																																17																																																																																	18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
																																							15																																																																															16																																																																																17																																																																																	18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
15																																																																															16																																																																																17																																																																																	18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
																																								16																																																																																17																																																																																	18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
16																																																																																17																																																																																	18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
																																								17																																																																																	18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
17																																																																																	18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
																																									18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
18																																																																																	19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
																																									19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
19																																																																																			20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
																																										20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
20																																																																																				21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
																																										21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

75
op 23/7:11.
op 24/7:75.

Arbeiders van verschillende fabrieken te Delft.	Door C.P.N. en E.V.C. georganiseerde 24 u. prot.st. i/v/m Indonesië	Door CPN en EVC ge-organ. tegen Reg.	Werk daarna normaal hervat.	22
Arbeiders in verschillende bedrijven te Amsterdam.	Door CPN-EVC georganiseerde 2 urige sit-down prot.staking i.v.m. Indonesië.	idem	Werk daarna normaal hervat.	23
Bouwwakarb. Bij een bedrijf te A'dam.	Alle arb. van een obj. nabij het Amstelstation namen deel aan een 24-u.pr.st. i/vm Indonesië.	Door EVC georgan. tegen de Reg.	idem	24
Bouwwakarb. te R'dam, Delft, H.v. Holland, Schiedam en Vlaardingen.	Prot.st. gedurende de middaguren i/vm eis losse verh., was tevens gericht tegen politieke actie in Ind.; voor de stakers was door de EVC een vergadering belegd.	Door E.V.C. georganiseerd tegen de Regering.	idem	25
Bouwwakarb. te Eindhoven.	idem	idem	idem	26
Bouwwakarb. te Arnhem.	idem	idem	idem	27
Bouwwakarb. te Den Haag.	idem	idem	idem	28
Bouwwakarb. te Trusebeek-Heerlen.	idem	idem	idem	29
Losse havenarb. der S.H.B. te A'dam.	Aanvankelijk protest tegen ontslag van een arbeider; toen deze weer in dienst werd genomen, eiste men uitbetaling stakingsverlet.	Door E.V.C. georganiseerd	---	30
Arbeiders van verschillende bedrijven te Deventer.	Protest i/z Indonesië; door de C.P.N.-E.V.C. werd voor de stakenden een vergadering belegd, een openlucht meeting.	Door E.V.C. georgan. tegen de Regering.	Werk normaal hervat.	31